

Obor: 75-41-E/01 pečovatelské služby, 1. ročník

Školní vzdělávací program: pečovatelské a zdravotně sociální služby

Předmět: občanský základ

Téma: ČR a její sousedé

Cíl: V rámci učebního nebo praktického oboru pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami seznámit žáky s Českou republikou a jejími sousedy. V oboru praktické školy běží výuka v rámci odborných předmětů. Tento výukový list je určen žákům s IVP pro individuální vzdělávání.

Literatura:

1. Alois Jirásek: Staré pověsti české, Universum, 2018
2. Atlas ČR

Realizace výuky:

1. Úvod: motivace žáků:

Poslech pověsti O praotci Čechovi

Motivační video <https://www.youtube.com/watch?v=hsglEnEmz7A>

2. Vlastní výklad učitele:

Žijeme v České republice. Česká republika leží ve střední Evropě a patří svou rozlohou i počtem obyvatel mezi středně velké evropské státy. Skládá se ze tří územních celků – Čechy, Morava a Slezsko. Čechy jsou největší, Morava je oproti Čechám asi poloviční a nejmenší je Slezsko. Rozloha naší země je necelých 79 000 km² (78 866 km²) a žije zde přibližně 10 220 577 obyvatel. Úředním jazykem je český jazyk. Hlavním městem je Praha.

Vnitřně je ČR rozdělena na 14 krajů. Jsou to kraje Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Plzeňský, Jihočeský, Středočeský, Praha, Kraj Vysočina, Pardubický, Královéhradecký, Jihomoravský,

Olomoucký, Zlínský a Moravskoslezský. Každý kraj má své krajské město – Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Plzeň, České Budějovice, Praha, Jihlava, Pardubice, Hradec Králové, Brno, Olomouc, Zlín a

Ostrava. Největší je Středočeský kraj. Mezi města s největší rozlohou patří Praha, dále pak Plzeň, Brno, Liberec, Ostrava.

Největšími řekami v Čechách jsou Labe, Vltava, Morava, Dyje, Odra a Opava. Podél hranic lemují Českou republiku Krušné hory, Lužické hory, Orlické hory, Krkonoše, Jeseníky, Beskydy, Bílé Karpaty, Šumava, Český les. V Krkonoších se nachází nejvyšší hora Čech Sněžka s výškou 1602 metrů nad mořem. Ve vnitrozemí leží pohoří Českomoravská vrchovina a České středohoří. Česká republika sousedí s Německem, Polskem, Slovenskem a Rakouskem. Nejdelsí hranici máme s Německem (810,7 km) a nejkratší hranice je se Slovenskem (252 km).

Hlavním městem naší země je Praha. Leží na řece Vltavě uvnitř Středočeského kraje. Sídí zde prezident republiky, parlament, vláda a ústřední vládní orgány. Rozkládá se na území 496 km² a žije zde asi 1 300 000 obyvatel.

Má mnoho kulturních památek a je považována za jedno z nejkrásnějších měst Evropy. Nejvýznamnější památkou Prahy je Pražský hrad, dále Karlův most, orloj na Staroměstském náměstí, Václavské náměstí se sochou sv. Václava, Vyšehrad, Petřínská rozhledna a další. Je zde celá řada divadel, kin, muzeí, výstav a podobně.

3. Pracovní list:

Opakujte si a zkuste zodpovědět dané otázky.

1. Z jakých územních celků se skládá naše republika?
2. Jak se jmenuje hlavní město ČR?
3. Vyjmenujte sousední státy naší země.
4. V kterém pohoří leží nejvyšší hora a jak se nazývá?
5. Která řeka protéká Prahou?
6. Jak se nazývají další velké řeky, které protékají Českou republikou?
7. Jakým jazykem se v naší zemi hovoří?
8. Kolik krajů má ČR? Dokážete je vyjmenovat?

4. Domácí úkol:

Navštívili jste někdy Prahu? Co se vám v Praze líbilo? Vyprávějte si o tom. Jak se jmenuje město, ve kterém žijete? Jak se jmenuje místo, kde jste se narodili?